

PROTOKÓŁ
ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania
projektu planu urządzenia lasu dla
Nadleśnictwa Miradz
na okres od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2035 r.
oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko
i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Miradz zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu odbyła się w dniu 15 września 2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Miradz.

W Naradzie Techniczno-Gospodarczej uczestniczyli przedstawiciele:

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu

- Włodzimierz Pamfil – Dyrektor RDLP w Toruniu
- Mikołaj Ziemblicki – Zastępca Dyrektora RDLP w Toruniu ds. Gospodarki Leśnej – **przewodniczący**
- Maciej Kuss – Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu
- Jan Frankowski – Naczelnik Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu
- Natalia Górka – Wydział Ochrony Lasu i Zasobów Przyrodniczych
- Janusz Nosowicz – Główny Spec. SL ds. urządzania lasu
- Szymon Lechtański – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

- Franciszek Machalski
- Robert Szymański

Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku

- Piotr Fleischer – Główny spec. SL

Nadleśnictwa Miradz

- Wojciech Wojtasiński - Nadleśniczy
- Jacek Świtek – Z-ca nadleśniczego
- Paweł Kaczorowski – Inżynier nadzoru
- Aleksandra Kwiatkowska – Specjalista Służby Leśnej ds. użytkowania lasu i stanu posiadania
- Justyna Łukasiewicz – Specjalista Służby Leśnej ds. ochrony lasu

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu

- Zbigniew Cykowiak – Dyrektor Oddziału
- Piotr Kubala – Zastępca Dyrektora Oddziału
- Robert Misiorny – Kierownik pracowni ul.
- Patryk Rylik – Asystent taksatora

Pozostałe instytucje i organizacje

- Jerzy Łaganowski – Starostwo Powiatowe w Mogilnie (Starosta poprzedniej kadencji)
- Maria Barczak – Starostwo Powiatowe w Mogilnie
- Wojciech Tomaszewski – Tombud Zakład Produkcyjno-Usługowy
- Karolina Malendowicz - IR-TRAK Karolina Malendowicz

- Krzysztof Meller – Państwowa Straż Pożarna w Mogilnie
- Andrzej Kostuch – Państwowa Straż Pożarna w Inowrocławiu
- Patryk Pachla – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mogilnie

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy

- Maciej Nowak – Urząd Miejski w Strzelnie,
- Olga Witecka - Urząd Miejski w Mogilnie,
- Mirosław Osowski – Urząd Gminy w Jeziorach Wielkich,
- Zbigniew Domański - oddział PTTK im. A. Słowińskiego w Strzelnie,
- Maciej Korczyński - Polskie Towarzystwo Botaniczne (PTB),
- Julian Chmiel – Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu,
- Marian Przybylski - Towarzystwo Miłośników Miasta Strzelna,
- Heliodor Ruciński - Towarzystwo Miłośników Miasta Strzelna,

Część AI. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Na wstępie nadleśniczy Wojciech Wojtaśiński przywitał przybyłych na naradę gości i przekazał głos dyrektorowi Włodzimierzowi Pamfilowi. Dyrektor oficjalnie otworzył naradę, podziękował za przybycie, poinformował o sposobie, zakresie i podstawach prawnych sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa oraz przedstawił ogólny cel narady. Następnie oddał prowadzenie przewodniczącemu narady, panu Mikołajowi Ziemblickiemu. Przewodniczący Mikołaj Ziemblicki wyjaśnił szczegółowo cel narady, przedstawił jej program oraz przypomniał o wcześniejszym zamieszczeniu w ramach konsultacji społecznych na stronie BIP RDLP w Toruniu, materiałów referowanych na NTG. Zwrócił również uwagę, że projekt planu sporządzany jest generalnie wg IUL z 2012 roku ale niektóre elementy wynikające z nowej instrukcji z 2023 roku, jak np. powołanie Zespołów Lokalnej Współpracy (ZLW), będą w nim uwzględnione. Następnie przewodniczący przekazał głos referentom i koreferentom.

- referat dotyczący analizy gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Miradz za lata 2016–2025 przedstawił nadleśniczy Nadleśnictwa Miradz. Analizę oparł na realizacji planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Miradz w latach 2016-2024 i planie zadań na 2025 rok. Zwrócił uwagę na pozytywne efekty prowadzonej gospodarki leśnej, przejawiające się wzrostem w udziale mięszszościowym drzewostanów gatunków liściastych, zwłaszcza Db i Bk kosztem So i Św. Podkreślił, że jest to efekt prowadzonych działań w zakresie przebudowy drzewostanów oraz porządkowania ich stanu sanitarnego, w tym głównie drzewostanów z panującym Św – gatunkiem najbardziej narażonym na zmiany klimatyczne, pogłębiający się deficyt wody (susze), wiatry i szkodniki wtórne. Zwrócił uwagę na podjęte działania nadleśnictwa w zakresie małej retencji, przywracania zbiorowisk łąkowych, wzrostu zagospodarowania lasu rębniami złożonymi i odnowieniem naturalny lasu. W wystąpieniu odniósł się także do niekorzystnego dla lasów raportu NIK stwierdzając, że wynikające z raportu wnioski o spadku bioróżnorodności oraz zalesień w PGL LP, w przypadku Nadleśnictwa Miradz nie mają potwierdzenia. Przy okazji zwrócił się do samorządowców z apelem o sprzedaż gruntów do zalesień, ponieważ możliwości zalesienia własnych gruntów się wyczerpały.
- koreferat do analizy gospodarki leśnej przedstawił Robert Misiorny - kierownik pracowni urządzania lasu. W koreferacie oprócz analizy realizacji zadań w zakresie użytkowania, hodowli i ochrony lasu, w oparciu o wyniki inwentaryzacji lasu ocenił także wpływ wykonanych zabiegów gospodarczych na obecny stan lasu. W ocenie nie stwierdził

negatywnego wpływu tych zabiegów oraz podkreślił wysoką udatność upraw, wysoki stopień zgodności z TD i rosnący udział gatunków liściastych.

- w imieniu Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku, Piotr Fleischer omówił główne problemy z zakresu stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów oraz działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu w mijającym okresie gospodarczym. Zwrócił uwagę na przyczyny mające wpływ na stan lasów, którymi były głównie deficyt wody (susza), wiatry i szkodniki wtórne. Podkreślił, że paradoksalnie wzrost szkodników gatunków liściastych świadczy o prowadzonej przez nadleśnictwo intensywnej przebudowie drzewostanów z iglastych na liściaste. Pochwalił działania nadleśnictwa w zakresie małej retencji oraz skutecznej walki z zamierającymi drzewostanami świerkowymi i podkreślił potrzebę odmładzania drzewostanów, w kontekście zmian klimatycznych – młode drzewostany pochłaniają zdecydowanie więcej CO₂.
- informacje w zakresie wyniku monitoringu skutków realizacji planu na środowisko omówił Jan Frankowski. W wystąpieniu poinformował o odbytych w minionym okresie kontrolach oraz przedstawił wpływ realizacji planu na środowisko przez porównanie wskaźników przyjętych w prognozie oddziaływania na środowisko expirującego PUL takich jak: powierzchnia leśna i obszarów chronionych, zasoby mączszości, przeciętny wiek i zasobność, zgodność składów gatunkowych z siedliskiem czy bogactwo gatunkowe. Wyjaśnił, że spadek siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 wynika z przeprowadzonej w ramach uzupełnienia stanu wiedzy ich weryfikacji przez RDOŚ w Bydgoszczy. Z porównania ww. wskaźników wynika, że wykonane zabiegi gospodarcze nie wpłynęły ujemnie na stan lasów i zasobów leśnych, a miały wręcz wpływ pozytywny.
- wyniki kontroli okresowej w nadleśnictwie przedstawił Szymon Lechtański. Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego podkreślił, że na wynik kontroli (ocena ogólna – dobra) miał bardzo duży wpływ aneks PUL, sporządzony po klęsce huraganu w 2017 roku.

Po przedstawieniu powyższych zagadnień przewodniczący Mikołaj Ziemblicki zachęcił do dyskusji.

Na pytanie dyrektora Mikołaja Ziemblickiego o przyczyny spadku zasobów, które przytoczył w koreferacie kierownik Robert Misiorny głos zabrał z-ca dyrektora BULiGL Piotr Kubala. W wypowiedzi uzasadnił przyczyny spadku zasobów na które składa się wiele czynników. Znaczna przewaga siedlisk lasowych (84%), gdzie w typie drzewostanów powinny przeważać gatunki liściaste natomiast w rzeczywistości dominuje sosna. Analizując układ klas wieku gatunków ten przechodząc aktualnie w starsze klasy wieku nie powoduje już znacznego przyrostu jak we wcześniejszych fazach rozwojowych drzewostanu na żywnych siedliskach lecz znacząco zaczyna się deprecjonować. Przykładem jest przytoczona przez nadleśniczego pozyskana wysoka ilość drewna w ramach cięć sanitarnych (33% całego użytkowania głównego). Już po zakończeniu poprzedniej rewizji przewidywany był spadek zasobów (ok 85 tys m³), obecnie wartość ta jest niższa (65 tys. m³). Nadleśnictwo obecnie jak i w poprzednich rewizjach intensywnie przebudowuje drzewostany dostosowując składy gatunkowe upraw do typów drzewostanów zgodnych z siedliskiem. Efektem tego jest m.in. mniejszy przyrost zasobności wprowadzanych gatunków liściastych (z uwagi na ich wolniejszy wzrost). W mijającej dekadzie nastąpił spadek ilościowy panujących w wydzielaniu gatunków iglastych o ok 500 ha na korzyść gatunków cennych liściastych (głównie dęba). Wg gatunków rzeczywistych nastąpił spadek powierzchniowy sosny o ok 900 ha na korzyść cennych gatunków liściastych. Na jakościowy stan oraz deprecjacje starszych drzewostanów również ma wpływ duża powierzchnia siedlisk na gruntach porolnych (20% lasów nadleśnictwa).

Efektem intensywnie prowadzonej właściwej przebudowy jest duża ilość bardzo dobrej jakości upraw, młodników, upraw i młodników po rębni złożonej oraz wprowadzonych podsadzeń i podrostów pod starszymi drzewostanami. Działania te są zgodne z *Polityką leśną Państwa* realizowaną przez PGL Lasy Państwowe, zalecającą przebudowę drzewostanów poprzez dostosowanie składów gatunkowych do siedliska oraz do zmian klimatu.

Odpowiadając na pytanie przewodniczącego o wykonanie zalesień w ok. 73% nadleśniczy wyjaśnił, że część gruntów okazała się przydatna do prowadzenia gospodarki nieleśnej.

Pan Marian Przybylski podkreślił, że problemy z wodą na terenie nadleśnictwa występowały już dużo wcześniej, gdy „lasy miradzkie” miały powierzchnię sięgającą ok. 40 tysięcy ha oraz że zbyt mało mówi się o „grabieży wody”. Dyrektor Pamfil potwierdził uwagę przedmówcy stwierdzając, że gospodarowanie wodą z racji jej powszechnego i taniego dostępu pozostawia dużo do życzenia.

Na pytanie pana Korczyńskiego co to są leśne gospodarstwa węglowe (LGW), naczelnik Jan Frankowski wyjaśnił definicję LGW i odpowiedział, że Nadleśnictwo Miradz nie uczestniczy w tym projekcie. Przedstawiciel PTB zwrócił także uwagę na zagadnienie związane z walką w lasach z czeremchą amerykańską przy jednoczesnym promowaniu innego gatunku obcego – daglezi zielonej, zapytał o możliwości zostawiania fragmentów starych drzewostanów oraz zaproponował aby w celach edukacyjnych informować społeczeństwo (np. tablicami informacyjnymi) o pozostałych formach chronionych w lasach nieformalnie np. OCP. Nadleśniczy wyjaśnił, że w przeciwieństwie do czeremchy amerykańskiej dagleza zielona nie jest gatunkiem inwazyjnym i stosowana jest domieszkowo w drzewostanach. Przypomnił, że zgłoszone między innymi przez pana Korczyńskiego na spotkaniu ZLW fragmenty starszych, cennych ze względów przyrodniczych drzewostanów, zostały uwzględnione np. jako OCP. Naczelnik Kuss dodatkowo wyjaśnił, że dagleza zielona jest dopuszczona do hodowli choć problemy z wodą poważnie to utrudniają. Pan Przybylski dodał, że w „lasach miradzkich” o daglezi mówiło się w różnych opracowaniach już w 1852 roku.

Na prośbę przewodniczącego pani Natalia Górską przybliżyła uczestnikom problematykę związaną z tworzeniem nowych rezerwatów w ramach akcji „100 rezerwatów na 100-lecie LP” oraz dodatkowych obszarów nieformalnie chronionych w ramach „obszarów cennych przyrodniczo”, w tym tzw. „starolasach”.

Jedna z uczestniczek narady zapytała, czy w przyszłym planie będzie zachowany 150 letni drzewostan dagleziowy. Nadleśniczy potwierdził, że będzie oraz że drzewostan ten został zakwalifikowany do kategorii „obszarów cennych przyrodniczo” (OCP). Wywiązała się krótka dyskusja na temat wprowadzania daglezi w lasach państwowych jako gatunku „obcego”. Naczelnik Maciej Kuss omówił temat podkreślając, że zasady hodowli lasu dopuszczają wprowadzenie daglezi do stosowania w Lasach Państwowych poza obszarami Natura 2000 i siedliskami przyrodniczymi.

Następnie zabrał głos Starosta poprzedniej kadencji Powiatu w Mogilnie Jerzy Łaganowski – podkreślił bardzo dobrą współpracę pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a Nadleśnictwem.

Ponieważ nikt z obecnych nie miał więcej pytań i uwag do przedstawionej analizy gospodarki przeszłej, w podsumowaniu tej części narady dyrektor Włodzimierz Pamfil biorąc pod uwagę dobre wykonanie zadań gospodarczych, sprawne działania związane z porządkowaniem stanu lasu na terenach uszkodzonych przez wiatry, suszę i szkodniki wtórne, zadowolający stan sanitarny drzewostanów, w tym dobry i bardzo dobry stan upraw i młodników a także wzrost odnowień naturalnych – wzorowo ocenił dotychczasową gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Miradz. Szczególnie wysoko ocenił działania na rzecz wzbogacenia struktury gatunkowej drzewostanów, podjętych działań w kierunku ich przebudowy oraz w zakresie zagospodarowania turystycznego

i małej retencji. Podziękował zarząd nadleśnictwa za wkład w realizację expirującego PUL oraz osobom przedstawiającym referaty i koreferaty.

Część AII. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Przedstawiona przez wykonawcę mapa uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych w zakresie niezbędnym do opracowania mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.

Zgodnie z ustaleniami KZP zasięg lasów ochronnych przyjęto wg opracowanego projektu, będącego w trakcie procedury zatwierdzenia przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Zasięg siedlisk przyrodniczych został przyjęty wg danych Lasów Państwowych zweryfikowanych przez firmę Vitis Iwona Paszek Sp. Z o.o. oraz danych z inwentaryzacji do opracowania PZO obszarów Natura 2000 przez RDOŚ.

Komisja akceptuje ostateczną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu nadleśnictwa.

2. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Zaakceptowano przedstawione podstawowe założenia polityki przestrzennego zagospodarowania regionu i ochrony środowiska. Założenia te wraz z klauzulą, o której mowa w § 116 Instrukcji Urządzania Lasu, należy zamieścić w opisanu ogólnym projektu planu urządzenia lasu.

3. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych z ewidencją gruntów, stwierdzone podczas prac taksacyjnych zostały zgłoszone Nadleśniczemu w protokole rozbieżności.

Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w planie u.l.

Ustalenia zaakceptowano.

4. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Zgodnie z ustaleniami KZP podział powierzchniowy i numerację oddziałów przyjęto wg poprzedniego planu. Niewielkie powierzchnie gruntów przejętych przyłączono do najbliższych położonych oddziałów. Komisja nie wnosi uwag.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu

Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wynosi $518\,200\text{ m}^3$ brutto, natomiast uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny wyniósł $561\,557\text{ m}^3$ brutto.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych

Komisja akceptuje wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Zespół kontrolny nie stwierdził błędu grubego, a bezwzględna wartość statystyki dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości jest mniejsza od 2 i wynosi odpowiednio 0,148 i 0,193.

7. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania planu

Analiza gospodarki leśnej w ubiegłym okresie gospodarczym została przedstawiona przez nadleśniczego. Analiza gospodarki przeszłej zostanie zamieszczona w całości jako część opisu ogólnego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Miradz.

Z uwagi na prawidłowe wykonanie zaplanowanych na 10-lecie zadań z zakresu pozyskania, hodowli, ochrony lasu, infrastruktury oraz dobry stan sanitarny lasów i zasobów leśnych, Dyrektor RDLP w Toruniu pozytywnie ocenił gospodarkę leśną Nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym.

Ostateczna ocena gospodarki leśnej, w ubiegłym okresie gospodarczym, dokonana zostanie przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu po zakończeniu rozliczenia zadań wykonanych w 2025 roku i zostanie zamieszczona jako część opisu ogólnego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Miradz.

9. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędzeniowych

Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, z aktami normalizacji wewnętrznej Lasów Państwowych, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Toruniu.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania planu na środowisko i obszary Natura 2000

Komisja zaleciła:

- lokalizacje i powierzchnie lasów ochronnych należy przyjąć zgodnie z nowym wykazem lasów wnioskowanym o uznanie za ochronne,
- w programie ochrony przyrody i w prognozie uwzględnić uwagi RDOŚ, RDLP i Nadleśnictwa
- projekt planu u.l. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej RDOŚ z wnioskiem o uzyskanie opinii dotyczącej projektu planu u.l. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym,
- ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.l. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.l. zawartych w protokole ustaleń KZP i umowie, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o zatwierdzenie.

Część B. Projekt planu urządzenia lasu

W tej części narady przedstawiono:

- referat w sprawie projektu planu urządzenia lasu - kierownik pracowni zarządzania lasu Robert Misiorny
- Program Ochrony Przyrody – Patryk Rylik
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko – Patryk Rylik
- koreferat nadleśniczego w sprawie projektu planu – Wojciech Wojtasiński oświadczył, że projekt PUL był szczegółowo konsultowany z nadleśnictwem na każdym etapie jego sporządzania oraz że nie wnosi uwag do zaplanowanych w nim wielkości.

Po wysłuchaniu referatów wykonawcy projektu PUL oraz koreferatu odbyła się dyskusja nad przedstawionymi w nich założeniami.

Nadleśniczy zaproponował nie rozróżnianie w tabeli typów drzewostanów dęba na Dbs i Dbb ale opisanie jako Db. Komisja zaakceptowała propozycję.

Dyrektor Ziemblicki zapytał o powód zwiększenia etatu mięszszościowego i powierzchniowego projektowanych użytków rębnych w stosunku do etatu optymalnego wynikającego z obliczeń a pan Korczyński o powód potrzeby obniżenia średniego wieku drzewostanów.

Przedstawiciele BULiGL Oddział w Poznaniu wyjaśnili, że wynika to z potrzeb hodowlanych i jest to spowodowane kontynuowaniem intensywnej przebudowy drzewostanów. Omówiono przy tym dane z tabeli klas wieku z której wynika że znajduje się tutaj duża ilość drzewostanów rębnych a w przyszłym 10 leciu dojdą do tej grupy drzewostany, które obecnie są w IV klasie wieku i stanowią największą pod względem powierzchniową klasę wieku w nadleśnictwie. Poza tym jak wynika z danych nadleśnictwa, ilość użytków sanitarnych w drzewostanach rębnych w stosunku do poprzedniego dziesięciolecia wzrosła ponad trzy krotnie (z 4% do 14%).

Biuro dokonało analizy relacji orientacyjnego średniego wieku rębności i przeciętnego wieku drzewostanów. Orientacyjny średni wiek rębności drzewostanów nadleśnictwa obliczono jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności przyjętych podczas KZP dla grup gatunków w nadleśnictwie, przy czym wagą jest powierzchnia grup gatunków drzew o jednakowym wieku rębności. Przyjmuje się, zgodnie z § 77 ust. 3 Instrukcji Urządzania Lasu, że przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa zbliżony (w granicach do 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów to stan pożądany. Różnica powyżej 5 lat do 15 lat jest odstępstwem od stanu pożądanego i z taką sytuacją mamy miejsce w Nadleśnictwie Miradz, gdyż różnica wynosi 8,5 roku.

Proponowany etat jest na zbliżonym poziomie w porównaniu do etatu i jego wykonania w poprzednim planie.

Dyrektor Mikołaj Ziemblicki poprosił o uzasadnienie wysokości zaproponowanego etatu użytkowania przedrębnego.

Przedstawiciele Biura uzasadnili to przede wszystkim potrzebami hodowlanymi drzewostanów. Wg danych z analizy nadleśniczego, pozyskane przez nadleśnictwo użytki sanitarne stanowią 34% użytkowania przedrębnego i w stosunku do poprzedniego 10-lecia zanotowano 100% wzrost. Nadleśnictwo w trakcie trwania poprzedniego planu pisało o zgodę na aneks do planu z powodu nadmiernie wydzielającego się posuszu.

Podczas ustalania rozmiaru użytkowania przedrębnego wzięto również po uwagę sugestie i zalecenia z przeprowadzonego szkolenia zorganizowanego przez DGLP i IBL pt. „Ograniczenie stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe”. Podczas szkolenia zalecano również stopniową przebudowę przy pomocy trzebieży

„przekształceniowych” z nieco większym poborem miąższości w celu przebudowy gatunkowej pod kątem zgodności z warunkami siedliskowymi. W wielu drzewostanach Nadleśnictwa Miradz występują odnowienia podokapowe nadające się do dalszej pielęgnacji m.in. poprzez ich odsłanianie przy pomocy trzebieży „przekształceniowych”. Profesor Julian Chmiel zapytał wykonawcę czy opisany przez niego w opisach taksacyjnych podrost uwzględniał jego pochodzenie i w jakim zakresie. Robert Misiorny wyjaśnił, że przedstawione na wykresie wielkości zinwentaryzowanego podczas taksacji podrostu oraz podrostu o charakterze drugiego piętra, uwzględniają zarówno podsadzenia jak i odnowienie naturalne. Zaznaczył, że w opisach taksacyjnych potwierdzone pochodzenie poszczególnych gatunków tworzących warstwy drzewostanu jest opisane oraz, że podrost o charakterze drugiego piętra jest generalnie pochodzenia naturalnego. Profesor poprosił aby w TD świetlistych dąbrów zamiast lipy zapisać dęba bezszypułkowego.

Planowany rozmiar pozyskania miąższości przy przyjętym wskaźniku, traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębego.

Pani Natalia Górską zwróciła uwagę, że stwierdzone drobne uwagi do POP i Prognozy zostaną w trybie roboczym przekazane wykonawcy projektu PUL do uwzględnienia.

Przed posiedzeniem NTG nadleśniczy zorganizował w dniu 05.09.2025r. spotkanie członków ZLW, na którym przedstawił analizę gospodarki leśnej mijającego 10-lecia oraz podstawowe założenia i wielkości projektu planu. ZLW pozytywnie zaopiniował projekt.

Członkowie Narady w tym Zespole Lokalnej Współpracy nie wnieśli więcej uwag do przedstawionych założeń projektu planu, w tym uwag dotyczących wielkości i zakresu projektowanych zadań. Wobec wyczerpania tematyki dyskusji w sprawie projektu planu urządzenia lasu, przewodniczący podziękował wykonawcy projektu PUL i nadleśnictwu oraz stwierdził, że przedstawiony projekt planu urządzenia lasu został przyjęty do ostatecznej dalszej realizacji.

Podstawowe założenia „Projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Miradz na lata 2026-2035” ustalone na NTG:

1. Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Miradz według stanu na 1.01.2026 r. przedstawia się następująco:

Nr	Obręb	Lasy					Grunty nieleśne	Ogółem
		grunty leśne		razem grunty leśne	związane z gosp. leśną	razem lasy		
		zalesione	niezalesione					
		powierzchnia [ha]						
1	Miradz	8101,9268	88,2307	8190,1575	183,7068	8373,8643	461,3315	8835,1958
		8101,92	88,23	8190,15	183,87	8374,02	461,32	8835,34
Razem nadleśnictwo		8101,9268	88,2307	8190,1575	183,7068	8373,8643	461,3315	8835,1958
		8101,92	88,23	8190,15	183,87	8374,02	461,32	8835,34

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleni indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara.

Komisja przyjmuje stan posiadania nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania, przedstawiony w tabeli I.

2. Podział lasów wg funkcji i kategorii ochronności

Powierzchnia leśna nadleśnictwa wg dominujących funkcji lasów przedstawia się następująco:

Funkcja lasu	Nadleśnictwo Miradz
	Powierzchnia [ha]
las gospodarcze	5992,37
lasy ochronne	2079,27
rezerwat	118,51
Razem	8190,15

Zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu zasięg i lokalizację lasów ochronnych w Nadleśnictwie Miradz przyjęto wg opracowanego projektu wniosku do Ministra.

Kategorie ochronności	Nadleśnictwo Miradz
	powierzchnia [ha]
wodochronne	925,79
wodochronne, badawcze	7,21
wodochronne, cenne fragm. przyrody	238,13
wodochronne, cenne fragm. przyrody, badawcze	6,05
cenne fragm. przyrody	589,08
cenne fragm. przyrody, badawcze	34,36
cenne fragm. przyrody, nasienne	7,70
badawcze	256,80
nasienne	14,15
Razem	2079,27

Powierzchnia lasów ochronnych określona w planie urządzenia lasu wynosi 2079,27 ha, co stanowi 25,4% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Miradz. W stosunku do powierzchni przyjętej w planie u.l. z 2015 r., zwiększyła się powierzchnia lasów ochronnych o 645,13 ha.

3. Podział na gospodarstwa

Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw dla nadleśnictwa:

Gospodarstwo		Nadleśnictwo	
		Pow.	%
Specjalne (S)		562,15	6,9
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		1658,09	20,2
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		5969,91	72,9
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	482,90	5,9
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	5487,01	67,0
Ogółem		8190,15	100,0

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

Grupy drzewostanów	Powierzchnia leśna ha lokalizacja
Rezerwały	<u>108,23</u> 121a, 151a, 313c, 322a, 322b, 322c, 322d, 322f, 322g, 322h, 322i,

Grupy drzewostanów	<u>Powierzchnia leśna ha</u> <u>lokalizacja</u>
	323a, 323ax, 323b, 323d, 323f, 323g, 323h, 323i, 323j, 323k, 323l, 323m, 323p, 323s, 323t, 323w, 323y, 328b, 328c, 328f, 328g, 328h, 328j, 329b, 329d, 329f, 330d, 330f, 330g, 331a
Otuliny rezerwatów	<u>10,70</u> 129i, 130k, 150c, 151b, 151d, 151f
WDN	<u>21,85</u> 72f, 109a,b,f,g, 190j
Powierzchnie badawcze i doświadczalne (Glebowe powierzchnie wzorcowe)	<u>304,42</u> 149a-d, 150a-f, 151b,d-g, 152a-c,f,j, 153a-i, 154a-f, 166a,b, 167a-f, 168a-f, 169a-c, 170a-f, 183a-c, 184a-f, h-j
Lasy cenne przyrodniczo, krajobrazowo, o wyjątkowym znaczeniu kulturowym, religijnym lub ekologicznym w tym siedliska przyrodnicze Natura 2000 i d-stany w pobliżu miejsc rekreacji	<u>116,95</u> 35h, 69j, 71c, 71l, 73h, 74a, 75i, 75j, 88b, 89f, 106i, 108c, 108d, 191c, 191g, 191h, 191i, 192a, 192b, 192d, 192g, 192n, 192o, 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 209g, 210a, 228b, 230a, 230b, 230c, 230d, 230f, 230i, 288f, 288k, 299f, 311g, 311h, 312i
Razem Nadleśnictwo	562,15

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych **lasów ochronnych (O)** – zaliczone zostały wszystkie drzewostany w lasach ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych **lasów gospodarczych (G)** zaliczono te drzewostany (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym), w których wiodącą jest funkcja produkcyjna z jednoczesnym uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody. W gospodarstwie tym wyodrębniono obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do siedlisk Bśw, BMśw (z TD So), BMw, Ol
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do pozostałych siedlisk.

4. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew zostały ustalone na Komisji Założeń Planu.

140 lat	Db
130 lat	Bk, Js
120 lat	Wz, Kl, Jw
100 lat	So, Md, Dg
80 lat	Św, Brz, Olc, Lp, Dbc, Gb
60 lat	Olodr, Ak, Wb
50 lat	Os
40 lat	Ols, Tp

5. Przyjęte etaty użytkowania rębnego i przedrębnego

Użytkowanie rębne:

Przyjęte etaty użytkowania rębnego m³ brutto na 10-lecie są następujące:

Gospodarstwo	Nadleśnictwo
	m ³ brutto
Specjalne	27160
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych	43448
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GZ	12728
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GPZ	289511
Razem gospodarstwo G	(302239)
Razem	372847

Orientacyjny roczny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa wynosi **24927 m³ brutto**.

W gospodarstwie specjalnym Etat miąższościowy zaprojektowano w wysokości 27160 m³ brutto wynikający z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Zaprojektowano kontynuację rębni IIIb i IVd.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowany etat jest wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane oraz aspekt przyrodniczy wynikający z pełnienia przez te drzewostany określonych funkcji ochronnych. Projektowany etat 43448 m³ brutto stanowi 74,5% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze zrębowym zagospodarowania lasu (GZ) projektowany etat jest wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej ład przestrzenny i czasowy oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Projektowany etat 12728 m³ brutto stanowi 98% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze przerębowo-zrębowym zagospodarowania lasu (GPZ) projektowany etat wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Projektowany etat wynosi 289511 m³ brutto i stanowi 143% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych łączny etat projektowany wynosi 302239 m³ brutto, co stanowi 140% wyliczonego etatu optymalnego.

Łączny etat projektowany w lasach wielofunkcyjnych wynosi 345687 m³ brutto, co stanowi 126% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Etat powyższy stanowi 139% orientacyjnego etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa.

Przy projektowaniu rębni zupełnej i cięć uprzętających w rębniach złożonych, redukowano miąższości o pozostawiane na zrębach kępy w wysokości 5% miąższości, za wyjątkiem drzewostanów położonych w blokach upraw pochodnych. Należy również pozostawiać fragmenty starodrzewi wzdłuż cieków i bagien.

Do pilnej przebudowy pełnej (stopień A) przy zastosowaniu użytkowania rębnego w I 10-leciu zakwalifikowano w nadleśnictwie 347,55 ha drzewostanów ze względu na zły stan zdrowotny

i sanitarny oraz na tak zwaną szkodliwą niezgodność składu gatunkowego z TD. Proponowany etat wynika z potrzeb przebudowy drzewostanów oraz możliwości lokalizacji cięć i wynosi 66 500 m³ brutto. Etat z potrzeb przebudowy stanowiący sumę etatów obliczonych dla poszczególnych drzewostanów zaliczonych do pilnej przebudowy wynosi 65 019 m³ brutto dla całego nadleśnictwa.

Do stopniowej przebudowy pełnej (stopień B), rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego z wykorzystaniem podsadzeń wyprzedzających rębnię oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych zaliczono 91,18 ha drzewostanów.

Do przebudowy częściowej (stopień C) w ramach cięć pielęgnacyjnych zaliczono 445,66 ha drzewostanów.

Planowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy:

Treść	Nadleśnictwo
	miąższość w m ³ brutto/netto
Uprzątnięcie płazowin	
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	260/223
Uprzątnięcie drzew z linii oddziałowych	
Łącznie	260/223

Ogółem użytki rębne 309 779 m³ netto, wraz ze spodziewanym 5% przyrostem 15 485 m³ netto oraz miąższością użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu 223m³ netto wynoszą 325 487m³ netto.

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego (z 5% przyrostem) z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie:

Obręby	Etat za ubiegły okres gospodarczy	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat proponowany na okres 1.01.2026 – 31.12.2035
	m ³ netto		
Nadleśnictwo	313 735	304 593	325 264

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu.

Rodzaj zabiegu	Nadleśnictwo
	Powierzchnia - ha
TW	1019,02
TP	3421,48
Razem	4440,50

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat i w całym ubiegłym okresie, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego tablicowego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębego:

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
	etat na 10-lecie – m ³ netto wskaźnik – m ³ netto/ha
Etat wg wykonania w ostatnim 5-leciu	186012 41,89
Etat wg wykonania w ostatnim 10-leciu	191741 43,18
Etat wg połowy przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	173060 48,72
Etat wg 65% przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	224978 50,66
Etat wg 75% przyrostu spodziewanego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym – przyrost tablicowy	259590 58,46

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane proponuje się przyjąć orientacyjny etat użytkowania przedrębego na bieżące 10-lecie wyliczony z 65% spodziewanego przyrostu z wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w wysokości **224 978 m³ netto – 50,66 m³/ha**.

W ubiegłym okresie nadleśnictwo pozyskało w użytkowaniu przedrębnym łącznie z użytkami przygodnymi 196 938 m³ netto (39,60 m³/ha).

Podczas ustalania rozmiaru użytkowania przedrębego wzięto również pod uwagę sugestie i zalecenia z przeprowadzonego szkolenia zorganizowanego przez DGLP i IBL pt. „Ograniczenie stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe”. Podczas szkolenia zalecano również stopniową przebudowę przy pomocy trzebieży „przekształceniowych” z nieco większym poborem miąższości w celu przebudowy gatunkowej pod kątem zgodności z warunkami siedliskowymi. W wielu drzewostanach Nadleśnictwa Miradz występują odnowienia podokapowe nadające się do dalszej pielęgnacji m.in. poprzez ich odsłanianie przy pomocy trzebieży „przekształceniowych”.

Planowany rozmiar pozyskania miąższości przy przyjętym wskaźniku, traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębego.

Powierzchnia drzewostanów nieobjętych zabiegiem cięć pielęgnacyjnych wynosi 703,27 ha, co stanowi 8,7% powierzchni leśnej zalesionej.

Do cięć pielęgnacyjnych nie zostały przeznaczone drzewostany: w strefach całorocznej ochrony gniazd ptaków chronionych, w ekosystemach referencyjnych (E-R), w drzewostanach trudnodostępnych oraz w zdrowych drzewostanach starszych klas wieku po prawidłowej pielęgnacji w poprzednich okresach gospodarczych.

Zestawienie relacji projektowanych etatów w stosunku do zasobów i przyrostu:

Wyszczególnienie	Zasoby ogółem brutto m ³	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy brutto m ³	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny brutto m ³	Projektowany etat		Relacja etatów w stosunku do:		
				m ³ brutto	m ³ netto	zasobów	przyrostu bieżącego tablicowego	przyrostu bieżącego użytecznego
Użytki rębne	940828	85550		391749	325487	41,64	457,92	
Użytki przedrębne	1285985	432650		281222	224978	21,87	65,00	
Ogółem	2226813	518200	561557	672971	550465	30,22	129,87	119,84

W powyższym zestawieniu w użytkowaniu rębnym wzięto pod uwagę również użytki niezaliczone na etat i spodziewany 5% przyrost.

Projektowany etat ogółem użytkowania głównego 672 971 m³ brutto stanowi 129,87% spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego oraz 119,84% uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytecznego.

Komisja zaleciła przyjęcie do wyliczenia prognozowanego stanu zasobów drzewnych na koniec bieżącego okresu przyrostu w wysokości przyrostu użytecznego tj. 561557 m³ brutto.

Projektowany łączny etat na lata 2026-2035 dla nadleśnictwa kształtuje się następująco:

Rodzaj cięcia	Nadleśnictwo	
	brutto	netto
Rębne	391749	325487
Przedrębne	281222	224978
Razem	672971	550465

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębne i rębni dla poszczególnych gospodarstw

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw. Zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia Komisji Założeń Planu i „Zasady Hodowli Lasu”. Nawroty cięć, zgodnie z zapisem § 29 Zasad Hodowli Lasu, przyjęto w następujących przedziałach:

- przy projektowaniu rębni I - 5 lat,
- przy rębniach gniazdowych – 5 do 15 lat
- przy rębniach częściowych lub stopniowych - 3-10 lat.

Okresy odnowienia w gospodarstwach O i GPZ, na potrzeby wyliczenia etatów, przyjęto 20 lat. Natomiast dla poszczególnych wydziałów z projektowanymi rębniami złożonymi przyjęto: II, IIIb – 20 lat, IVD- 30 lat, uprzętających – 10 lat.

Przy projektowaniu rębni Ib projektowano zręby o powierzchni do 4 ha. Przy rębni IIa projektowano zręby do 6 ha, przy rębni IIb do 4 ha.

Poniżej przedstawia się zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych właściwych według rodzajów rębni w gospodarstwach (tabela XV).

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Rębnie I	Rębnie II, III i IV			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprz	cięcia pozost	razem		
	powierzchnia w ha					
Nadleśnictwo powierzchnia w ha						
specjalne		43,91	86,58	130,49		130,49
lasów ochronnych	3,33	58,41	212,94	271,35		274,68
Lasy gospodarcze GZ	39,51					39,51
Lasy gospodarcze GPZ	25,75	516,72	743,71	1260,43		1286,18
ogółem	68,59	619,04	1043,23	1662,27		1730,86

Rębnie zupełne w lasach ochronnych zaprojektowano na 3 pozycjach w uszkodzonych drzewostanach świerkowych III klasy wieku o łącznej pow. 3,33 ha, na siedliskach LMw i Lśw zaliczonych do pilnej przebudowy pełnej typu A. W pododdziałach tych z powodu silnego wydzielania świerka, w przeszłości wykonano cięcia sanitarne. Wybór rębni zupełnej w tych przypadkach jest wynikiem analiz i braku racjonalnej alternatywy do projektowanego sposobu użytkowania i nie zagraża ciągłości realizacji celów dla których wydzielono dany las ochronny.

Podczas planowania użytkowania rębego brano m.in. pod uwagę zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych: Zarządzenie nr 87, z dnia 12 lipca 2024 r. oraz zarządzenie nr 90 z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL Lasy Państwowe.

Ogółem rębnie zupełne stanowią niespełna 4% spośród wszystkich rodzajów zaprojektowanych rębni w pul.

W gospodarstwie lasów ochronnych zaplanowane rębnie złożone II i III i IV stanowią 99% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć.

W obszarze zrębowego sposobu zagospodarowania GZ planowana jest Rb Ib z szerokością pasa zrębowego do 60 m i powierzchnią zrębu do 4 ha.

W obszarze przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania GPZ zaplanowano rębnie złożone II, III i IV na łącznej powierzchni manipulacyjnej 1260,43 ha, co stanowi 95% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć w tym gospodarstwie, a cięcia uprzątające w tej grupie stanowią 41% powierzchni manipulacyjnej rębni złożonych. Rębnia zupełna została zaprojektowana na powierzchni 65,26 ha w przypadku niewielkiej powierzchni drzewostanu oraz z powodu złego stanu sanitarnego i zdrowotnego, powodującego zagrożenie dla trwałości i stabilności lasu.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykazy cięć użytków rębnych opracowano z podziałem na działki zrębowe bez przydziału na lata.

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym oraz docelowe składy odnowień dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto wg ustaleń w protokole Komisji Założeń Planu

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
Bśw	So	So 80 – 90, Brz i inne 10 – 20
BMśw	So	So 80, Db 10, Bk i inne 10
	Db-So	So 70, Db 20, Bk i inne 10
	Bk-So^	So 70, Bk 20, Jw i inne 10
BMw	Db-So	So 70, Db 20, Św i inne 10

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
BMb*	So - Brz	Brz 60, So 30, Św i inne 10
LMśw	Bk-Db-So	So 40-50, Db 20, Bk 20, Jw. i inne 10-20
	So-Db (+)	Db 50, So 30, Md i inne 20
	Db-So (-)	So 50-60, Db 20 – 30, Md i inne 10-20
	Db (+)	Db 70, So i inne 30
LMw	So - Db	Db 70, So i inne 30
Lśw	Db	Db 80, Lp 10, Kl i inne 10
	Bk - Db	Db 60, Bk 30, Lp i inne 10
	Db-Bk	Bk 50, Dbb 30, Lp i inne 20
	Jw-Lp - Db	Db 50, Lp 20, Jw 20, Dg i inne 10
Lw	Jw-Db	Db 70, Jw 20, Wz i inne 10
	Js-Db	Db 70, Js 20, Wz i inne 10
	OI-Db	Db 60, OI 20, Jw i inne 20
	Db	Db 80, Lp i inne do 20
OI	OI	OI 90, Brz i inne 10
OIJ	Db-OI	OI 60, Db 20, Brz i inne 20
	Js-OI	OI 60, Js 20, Wz i inne 20
LI	Db	Db 70, Wz i inne 30
	Js-Db	Db 60, Js 30, Wz i inne 10

- * - brak w PUL, jest w operacie glebowo-siedliskowym,
^ - ze współpanującym Bk w istniejących uprawach i drzewostanach,
(+) - wariant mocniejszy,
(-) - wariant słabszy na glebach oligotroficznym (gleby płytkie, piaszczyste, luźne).

W powyższej tabeli uwzględniono propozycję nadleśniczego zapisując ogólnie Dąb.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla leśnych siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) przyjęte do stosowania w RDLP w Toruniu

Nazwa siedliska	Kod	TSL	Typ lasu	Orientacyjny skład gatunkowy [%]
Brzezina bagienna	91DO-1	BMb	So-Brzom	Brzom 70, So, Św, Brz, OI 30
Sosnowy bór bagienny	91DO-2	Bb	Brzom-So	So80, Brzom, Św 20,
Kwaśna buczyna niżowa	9110-1	LMśw	Bk	Bk80, Dbb, So 20
Grąd środkowoeuropejski lub subkontynentalny	9170	LMśw	Lp-Gb-Db	Db 50, Gb 20, Lp 20, Jw i inne 10
		Lśw	Gb-Lp-Db	Db 40, Lp 30, Gb 20, Jw, Bk i inne 10
		Lw	Lp-Gb-Db	Db 40, Gb 20, Lp 20, Js i inne 20
Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190	BMśw	So-Dbb	Dbb 50 So 30, Bk, Brz i inne 20
		LMśw	So-Bk-Db	Db 60 Bk 20, So, Brz i inne 20
Łęgi olszowe, olszowo- jesionowe i jesionowe	91E0	Lw	Js-Db	Db 50 Js 30 Wz i inne 20
		LI	OI-Js	Js 40, OI 40, Wz, Jw i inne 20
		OI	OI	OI 80 Js, Św, Brz i inne 20
		OIJ	Js-OI	OI 40 Js 30 Jw, Db, Wz, Brz i inne 30
Łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	LI (1)	Js-Wz-Db	Db 30 Wz 20, Js 20 Jw, Db, Brz i inne 30
		OIJ (2)	Wz-OI	OI 70, Wz 20, Js i inne 10
		Lw	Db-Wz-Js	Js 30 Wz 30 Db 20, OI, Jw i inne 20
		OIJ (1)	Wz-OI-Js	Js 30, OI 30, Wz 20 Jw, Db, Brz i inne 20
Świetliste dąbrowy (Ciepłolubne dąbrowy)	91I0-1	Lśw	Db	Dbs 80, Dbb, So, Brz i inne 20
		LMśw		

(1) na glebach mineralnych (np.: CZms, MRw)

(2) na glebach organicznych i organiczno-mineralnych (np.: MRm, Mgy)

Na siedliskach przyrodniczych dopuszcza się stosowanie w składach odnowieniowych gatunków pomocniczych.

Komisja akceptuje przyjęte w planie typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Rozmiar prac wynikający z planu hodowli lasu przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj czynności	Nadleśnictwo Miradz	Wykonanie
		Powierzchnia [ha]	
1	2	3	4
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	43,30	118,53
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	19,47	82,00
3.	Odnowienia zrębów projektowanych (80% powierzchni projektowanych zrębów)	56,86	
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	821,95	616,22
5.	Podsadzenia produkcyjne	35,84	38,09
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	4,06	16,57
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	2,68	54,10
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 10% ich pow.	94,16	
9.	Wprowadzenie podszytów	-	
10.	Pielęgnowanie gleby	186,93	
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	238,41	572,92
14.	Pielęgnowanie młodników (CP)	1137,39	1102,89
15.	Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-	
16.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	929,29	846,42

Odnowienia otwarte zaprojektowano na powierzchni 119,63 ha. W tym odnowienie zrębów ubiegłego okresu – 43,30 ha, zalesienia gruntów porolnych 19,47 ha i zrębów bieżących 56,86 ha. Do odnowienia przyjęto 80% powierzchni projektowanych zrębów.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów zaprojektowano na łącznej powierzchni 821,95 ha w drzewostanach projektowanych do użytkowania rębniami częściowymi.

Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano na powierzchni 35,84 ha, w drzewostanach sosnowych, sosnowo-brzozowych i modrzewiowych IIb i IIIa klasy wieku na siedliskach BMśw i LMśw, na których nie występują podrosty.

Dolesienie luk zaprojektowano na łącznej powierzchni 4,06 ha.

Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach zaplanowano na powierzchni 2,68 ha. Na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia zgodnie z ustaleniami KZP przyjęto 10% powierzchni projektowanych odnowień 94,16 ha.

Wprowadzania podszytów nie projektowano.

Pielęgnację gleby zaprojektowano na uprawach założonych w ubiegłym okresie wg aktualnych potrzeb hodowlanych oraz na zrębach ubiegłego okresu, na łącznej powierzchni 186,93 ha.

Czyszczenia wczesne zaprojektowano na uprawach założonych w ubiegłym okresie wg aktualnych potrzeb hodowlanych na łącznej powierzchni 238,41 ha.

Czyszczenia późne zaprojektowano w młodnikach, jako zabieg jednorazowy na łącznej powierzchni 1137,39 ha. Nie projektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P).

Melioracje agrotechniczne zaplanowano na wszystkich powierzchniach projektowanych do użytkowania rębego na łącznej powierzchni 929,29 ha.

8. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto, zalecając uwzględnić w pełni ramowe wytyczne na najbliższe 10-lecie w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody, przedstawione w referacie Kierownika ZOL.

Nadleśnictwo zostało zaliczone do **III kategorii zagrożenia pożarowego**. Komisja akceptuje przedstawiony plan ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą.

9. Kierunkowe wytyczne w sprawie ubocznego użytkowania lasu

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.

10. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Przedstawione potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki przyjęto bez uwag.

11. Program ochrony przyrody

Komisja zaleciła wprowadzenie do programu ochrony przyrody uwag zawartych w koreferacie Nadleśniczego oraz uwag RDOŚ i RDLP.

12. Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko

Zaakceptowano formę i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000, zalecając wprowadzenie poprawek redakcyjnych. Zostaną wykonane mapy obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:20 000.

Zasady monitoringu umożliwiającego ocenę realizacji planu urządzenia lasu w odniesieniu do przedsięwzięć mających wpływ na stan środowiska przyjąć do prognozy zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez RDLP w Toruniu.

13. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

W wyniku dyskusji ustalono konieczność analizy wszystkich możliwych danych obrazujących możliwości przyrostowe drzewostanów Nadleśnictwa Miradz. Analizie poddano osiągnięty przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym, oraz wyliczenia przyrostu tabelarycznego z bieżących danych inwentaryzacji drzewostanów.

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2035r.

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Przyrost bieżący użyteczny Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m3 brutto				
2225664	561557	672971	2114250	259

Biorąc pod uwagę dynamikę i potencjał siedlisk komisja zaleciła przyjęcie do wyliczenia prognozowanego stanu zasobów drzewnych na koniec bieżącego okresu miąższość w wysokości przyrostu użytecznego tj. 561 557m³ brutto.

Stan zasobów drzewnych przewidywany na koniec bieżącego okresu gospodarczego tj. na 31.12.2035 roku obliczony wg spodziewanego przyrostu użytkowego i po uwzględnieniu realizacji planów wyniesie 2 114 250 m³ brutto. Przewiduje się zmniejszenie zasobów na powierzchni leśnej zalesionej o 111 414 m³ brutto.

14. Zagadnienia dotyczące wykonania planu

Komisja akceptuje formę przekazywanych części planu urządzenia lasu określonych w protokole KZP.

Podjęto decyzję, że z uwagi na trwające cały czas prace kameralne dane przedstawione w protokole mogą się nieznacznie różnić od ostatecznych danych w Planie Urządzenia Lasu.

15. Podsumowanie prac urzędniowych

Komisja uznała, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są należyte do wykonania kolejnych prac. Zalecono weryfikację i aktualizację materiałów zgodnie z zapisami niniejszego protokołu.

Protokołował:

Kierownik Pracowni
inż. Robert Misiorny

Przewodniczący Komisji:

Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej,
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Mikołaj Ziemblicki

Zatwierdził:

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Włodzisław Pampfil
(Dyrektor RDLP w Toruniu)